

ผู้สูงอายุถือได้ว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่จากรัฐ เพื่อให้มีวิถีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่มีมั่นคงและมีหลักประกันทางสังคมที่แน่นอน ได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างถูกต้อง จะเห็นได้ว่าประเทศไทยในช่วงเวลา 20 ปีที่ผ่านมา อัตราการเพิ่มประชากรของประเทศลดลงมา เนื่องจากนโยบายการคุมกำเนิด เป็นผลทำให้ปัจจุบันและในอนาคตประชากรจะอยู่ในกลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้นตามลำดับ ประกอบกับสาธารณสุข การแพทย์ ที่เจริญขึ้น ทำให้ประชากรมีอายุที่ยืนยาวขึ้น เป็นผลให้สังคมไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดการณ์ว่าจำนวนประชากรรวมในปี พ.ศ. 2568 จะมีประมาณ 72,260,000 คน และจำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป คาดว่าจะมีประมาณ 14,452,000 คน หรือร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรรวมทั้งประเทศ สถานการณ์ดังกล่าวนี้ ทำให้ประเทศไทย ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งหากมีการเตรียมความพร้อมสู่สังคมผู้สูงอายุและทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ย่อมจะทำให้ประเทศไทยมีประชากรที่มีคุณภาพด้วย

ในปัจจุบันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทย ยังไม่มีการบัญญัติไว้โดยเฉพาะ คงมีแต่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ กระจายอยู่ในกฎหมายฉบับต่างๆ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม กฎหมายว่าด้วยบำนาญ บำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม รวมถึงกฎหมายลำดับรอง คือ พระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวง ทบวง กรม และแผนงานในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งไม่สามารถเอื้อประโยชน์หรือให้ความคุ้มครองส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุได้อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันและเป็นธรรมเท่าที่ควร

จากการศึกษาภาคทฤษฎีและการวิเคราะห์แบบสอบถามผู้สูงอายุทั่วประเทศ ประชาชนทั่วไปแบบสัมภาษณ์ในภาพรวม และผลที่ได้จากการระดมความคิดเห็นในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจากผู้สูงอายุและผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ พบว่าผู้สูงอายุมีความเห็นสอดคล้องต้องกันในเรื่องความต้องการให้มีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้ดีขึ้น และมีความต้องการให้กฎหมายส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่จะมีในอนาคต ควรมีหลักการสำคัญๆ เรียงตามลำดับ กล่าวคือ ลำดับที่ 1 ต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพอนามัยทางกายและจิตใจของผู้สูงอายุอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด และควรมีการกำหนดไว้ในกฎหมาย ลำดับที่ 2 ต้องการให้มีการจัดสวัสดิการและสภาพแวดล้อมที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้จะเป็นการช่วยให้ผู้สูงอายุได้รับ

คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพใจในอนาคต ลำดับที่ 3 คือ ความมั่นคงในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ เพราะจะทำให้เกิดความมั่นใจและมีกำลังใจที่ดี มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ทำให้รู้สึกว่าคุณค่าและมีขวัญกำลังใจที่จะต่อสู้ชีวิตต่อไป ลำดับที่ 4 เป็นเรื่องสังคมและวัฒนธรรมของผู้สูงอายุที่มีความสำคัญมากเช่นกัน เนื่องจากผู้สูงอายุควรจะมีชีวิตอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมที่ดี มีการคบหาสมาคม การจัดกิจกรรมต่างๆ จะทำให้ผู้สูงอายุไม่โดดเดี่ยว มีสุขภาพจิตที่ดีและเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม ลำดับที่ 5 ผู้สูงอายุเห็นว่า การเงินและเศรษฐกิจของผู้สูงอายุมีความสำคัญมากเช่นกัน เนื่องจากในปัจจุบันผู้สูงอายุจะมีอายุเฉลี่ยที่สูงขึ้น ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานแล้ว หากรัฐช่วยผู้สูงอายุให้มีการเงินและเศรษฐกิจที่ดีก็จะทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ลำดับที่ 6 ได้แก่ การศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้สูงอายุปรับเปลี่ยนและสามารถดำรงชีวิตได้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและรู้สึกว่าคุณค่ามากขึ้นด้วย

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของประเทศไทย คือ ควรมีกฎหมายส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยเร็ว เพราะจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้สูงอายุโดยตรง ทำให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่มั่นคงและดีขึ้น ทั้งการมีกฎหมายดังกล่าวจะสามารถช่วยผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแลอย่างเป็นธรรม นอกจากนี้ยังเป็นหลักประกันให้ผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการที่ดี จึงมีการเสนอให้รัฐออกกฎหมายในการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และกองทุนนี้จะช่วยให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น อีกทั้งควรให้กฎหมายกำหนดการประกันสุขภาพทางกาย และการประกันสุขภาพทางจิตใจ โดยอาจเป็นทางการแพทย์ การรักษาพยาบาล ซึ่งอาจจะให้รักษาพยาบาลฟรี หรือที่อยู่อาศัย และควรมีการเสริมรายได้หลักให้ผู้สูงอายุและมีเบี้ยยังชีพให้ รวมทั้งต้องการให้มีกฎหมายกำหนดสิทธิพิเศษกับผู้สูงอายุเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น คือ ให้ผู้สูงอายุได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลฟรีและอย่างดีเยี่ยม โดยไม่มีระเบียบที่ยุ่งยากทำให้ติดต่อหลายช่องทาง และมีเบี้ยยังชีพให้ได้รับโดยทั่วถึงและตลอดไป และสม่ำเสมอ และควรมีการบัญญัติในกฎหมายให้มีบทลงโทษผู้ที่เนรคุณต่อบุพการี นอกจากนี้กฎหมายส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ควรเป็นกฎหมายที่ส่งผลต่อผู้สูงอายุ โดยมีการคุ้มครองประโยชน์อย่างแท้จริง รวมทั้งสามารถบังคับใช้ได้จริงและทั่วถึง เป็นต้น อนึ่งในช่วงสุดท้ายของโครงการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทยเพื่อเป็นแนวทางในการออกกฎหมายต่อไปอีกด้วย

The old age persons are the groups of people that deserve to be taken care from the government. They will have stable well-being and social insurance as well as under right protection. We found that Thailand in the past 20 years, the increasing rate of the population has declined due to the birth control policy. Therefore, in the present and in the future, the population consists of the old age persons increasingly. The development of public health increases the age of the population. Then Thai society turns to the society of old age persons. However, the Office of National Economics and Social Development Committee expect that the total population in B.E.2568 will be about 72,260,000 and the old age persons more than 60 years old will be about 14,452,000 or 20% of the total population in the country. That situation makes Thailand moving to the society of the old age persons. If we are well prepared to the old age persons society and increases the quality of life for the old age persons, the population in Thailand will have quality as well.

In the present, the law for the Quality of Life Promotion for the Old Age Persons in Thailand does not exist. There are only laws relating to the welfare management for the old age persons which are parts of some laws such as the Constitution of Royal Thai Kingdom in B.E. 2550, the Old Age Persons Act in B.E. 2546, the law of Social Insurance, the law of Superannuation for the Civil Servants and some secondary laws such as Royal Decree, Regulation of Ministries or Department and Plans in different levels. They do not support or protect the quality of life of the old age persons equally and fairly.

From the studies of theories and the analysis of questionnaires for the old age persons and the results of the focus groups in Practical Seminar with the old age persons and the specialists in many fields, the researchers found that the old age persons agree with the need for promoting the quality of life of the old age persons and the need for the quality of life promotion for the old age persons in the future. The principles should be as follows; first, they want to have the promotion and the development of the quality of mental and physical health of the old age persons the most and should contain in the law. Secondly, they want to have the management of welfare and environment for the old age persons to access and use. It will help the old age persons to gain good quality of life both physical and mental health in the future. Thirdly, the

security of life for the old age persons will bring confidence and encourage the people. They will feel worthy and have moral support to live. Fourthly, the social and culture of the old age persons are also vital. The old age persons deserve to live in good society and culture. There are activities and friends that accompany them. They do not feel lonely and have good mental health and are proud that they are valuable in the society. Fifthly, the old age persons think that their money and financial status are important. In the present, the old age persons have longer life. Most of them are not working. If the government helps them to have money and good financial status, they will have good quality of life. Sixthly, the education and learning process will assist the old age persons to improve themselves and can change their life to the social transition and make them feel worthy.

According to the reasons above, the researchers suggest for composing the draft of the Quality of Life Promotion of the Old Age Persons in Thailand Act B.E. which will launch the law of the Quality of Life Promotion of the Old Age Persons soon. It will be advantageous for the old age persons directly and will secure the life of the old age persons. Moreover, the law will assist the old age persons to receive fair care. It will also be the insurance of the old age persons to get good benefit. Therefore, the researchers propose that the government should launch the law to establish funding for promoting and developing of quality of life of the old age persons because it improves the quality of life of the old age persons. This funding will help the old age persons to have more security life. Moreover, there should be the law of physical and mental health insurance including the medical care. They may receive free medical care and accommodation. In addition, they should have additional income and survival interest. The researchers propose that the law should indicate the special rights for the old age persons to have better quality of life, for example; the old age persons can receive free medical care and excellent quality without complex regulations. Each of them can receive survival interests for the rest of their life. There should be the punishment for the children who treat their parents badly. In addition, the law should promote the quality of life for the old age persons. It should be the law for the old age persons and protect the benefit indeed including enforcing seriously and widely.

However, at the end of this research project, the researchers make a draft of the Quality of Life Promotion for the Old Age Persons in Thailand Act B.E. which can give the direction for launching the law in the future.